

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **A. S.**, zastoupeného Mgr. Ondřejem Rejskem, advokátem se sídlem Buzulucká 431, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2009, č. j. OAM-108/VL- 10-08-2008, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 7. 2010, č. j. 29 Az 21/2009 – 50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokáta Mgr. Ondřeje Rejska **se určuje** částkou 2880 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 24. 8. 2009, č. j. OAM-108/VL-10-08-2008. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a) a § 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

Krajský soud v Hradci Králové se ztotožnil se závěrem správního orgánu, že žalobce nesplňuje podmínky udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud v příběhu žalobce neshledal pronásledování v azylově relevantním smyslu, když žalobce uváděl, že nebyl členem žádné politické strany a neúčastnil se politického života. Podle jeho výpovědi byl pouze jednou zadržen, a to cestou na mítink v Minsku. Pokud pak hovořil o dalších problémech s policií, ty souvisely s problémy jeho bratra, případně poté s tím, že přešel např. ulici na červenou, což je s ohledem na dikci § 12 zákona o azylu irrelevantní. Pronásledování v zemi původu z důvodu politické angažovanosti nelze dle krajského soudu

spatřovat v tom, že v jednom případě byly vylepeny plakáty ve škole a že při cestě na mítink byl žalobce na 30 dnů zadržen. Žalobce nehovořil o jakémkoliv politickém názoru, veřejného života se v tomto duchu neúčastnil a příkoří, o němž hovořil, popsal dle přesvědčení krajského soudu po přezkoumání jeho tvrzení nevěrohodně.

Pokud žalovaný ve správním řízení považoval za potřebné doplnit první pohovor, krajský soud v takovém postupu nespatořoval úmysl zpochybnit jeho výpověď. Je předpoklad, že žalobce bude relevantní skutečnosti popisovat i nadále stejně či obdobně. Rozpory, které konstatoval žalovaný na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí (nevěrohodnost popisu osob, okolností zabránění cestovního pasu, popisu věznění, popisu letáků a jejich roznosu či vylepení), mohly být velmi těžko odstranitelné na základě pohovorů provedených s bratrem a bratrancem žalobce, a proto soud tyto navrhované důkazy neprovedl. Jedná se o skutečnosti, které zažil žalobce a pokud je líčí v krátkém času rozporuplně, i s tím, že si je již nepamatuje, pak výpovědi navrhovaných osob by je nemohly nahradit.

Žalobce pobýval na území České republiky pod dobu 3 měsíců nelegálně (po jeho vrácení z Rakouska) a teprve poté podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud se rovněž ztotožnil se závěry žalovaného o neexistenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany žalobci a v souladu s ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“) zamítl žalobu jako nedůvodnou.

Stěžovatel napadl rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové kasační stížností z důvodů obsažených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že tzv. doplňkový pohovor neměl být vůbec prováděn, neboť mu byly pokládány obdobné otázky, které směřovaly ke zpochybnění jeho předešlé výpovědi a takto byl i tento pohovor využit.

V řízení před krajským soudem stěžovatel navrhoval, aby byl proveden důkaz pohovory, který žalovaný provedl s jeho bratrem a bratrancem a aby byl jeho bratr vyslechnut. Tyto důkazy ovšem krajský soud neprovedl a stěžovatel v tomto postupu spatřuje vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatel uplatňoval politická práva účastí na shromáždění a roznášením letáků, byl zadržen na 30 dnů, následovaly další zadržení a výslechy i domovní prohlídky. Tyto útoky státní moci dosahují intenzity pronásledování ve smyslu azylového zákona.

Stěžovatel považuje za správný závěr soudu, že v případě jeho návratu do Běloruska mu nehrozí pronásledování či vážná újma. Zacházení, kterému byl vystaven, je ovšem do té míry ponižující, že odůvodňuje udělení doplňkové ochrany a pokud žalovaný a soud uvádí, že předvolání na policejní oddělení nebylo v souvislosti s aktivitami žalobce, ale jeho bratra, není tato okolnost pro udělení doplňkové ochrany významná.

Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil přesvědčení o spolehlivosti a úplnosti zjištěného skutkového stavu, odkázal zejména na výpovědi stěžovatele a ztotožnil se se závěry krajského soudu.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

K tvrzenému pochybení krajského soudu, které stěžovatel spatřoval v neprovedení navrhovaných důkazů – pohovoru, který žalovaný provedl s jeho bratrem a bratrancem a navrhovaným výsledkem bratra stěžovatele, ve kterém stěžovatel spatřoval zásah do práva na spravedlivý proces, lze odkázat na usnesení ze dne 14. 1. 2009, č. j. 9 Azs 69/2008 - 79, www.nssoud.cz, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil, že soud je oprávněn rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli, přičemž kritériem pro takové rozhodnutí může být i otázka nadbytečnosti provedení takových důkazů pro zjištění skutkového stavu věci (tj. důvodný předpoklad, že navržené důkazy nesměřují k objasnění skutkového stavu věci, což byla situace, která nastala v posuzovaném případě). To však pochopitelně nezabavuje soud povinnosti svůj postup patřičně odůvodnit (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, či rozsudku ze dne 23. 10. 2008, č. j. 1 As 45/2008 - 56, obě rozhodnutí na www.nssoud.cz). Krajský soud tak v posuzovaném případě učinil a vysvětlil, proč neprovedl navrhované dokazování.

Nejvyšší správní soud se významem věrohodnosti tvrzení žadatele o azyl pro azylové řízení v minulosti již opakovaně zabýval, a to např. v rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008 - 105, dostupném na www.nssoud.cz, v němž uvedl, že „*nevěrohodnost tvrzení, zejména vzhledem k jejich rozporuplnosti, znemožňuje správnímu orgánu shledat u*

žadatele o azyl podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu“. Dále citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu též uvádí: „Jelikož zpravidla není v možnostech žadatele v řízení o udělení mezinárodní ochrany prokázat svá tvrzení jiným způsobem než svou výpovědí, je srovnání jím uváděných skutečností zásadním kritériem pro posouzení jejich věrohodnosti. Pokud se ve výpovědích žadatele vyskytuje značné množství rozporů, které není schopen zdůvodnit, nelze ministerstvu vytýkat, že k nim přistupuje s určitou mírou pochybností.“ Rovněž v rozsudku ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 16/2010 - 229 (dostupný na www.nssoud.cz), vyslovil Nejvyšší správní soud stanovisko, že „Otázka věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu je svým způsobem neuralgickým bodem celého procesu rozhodování o udělení mezinárodní ochrany, neboť zcela zásadním způsobem ovlivňuje další postup ve věci, jakož i její konečný výsledek. Žadatel je totiž povinen poskytovat nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace, na jejichž základě pak správní orgán zjišťuje podklady pro vydání rozhodnutí (§ 49a zákona o azylu) ...pokud je zpochybněna celková věrohodnost žadatele, znamená to, že jeho žádosti nemůže být vyhověno, aniž by se jí správní orgán, resp. krajský soud v rámci své přezkumné činnosti nějak blíže věcně zabývaly.“ Také v rozsudku č. j. 7 Azs 63/2009 - 96 ze dne 3. 9. 2009 (dostupný na www.nssoud.cz) Nejvyšší správní soud uvádí, že „Posouzení věrohodnosti skutkového příběhu žadatele o udělení mezinárodní ochrany se tak odehrává zejména na základě výpovědí, které v průběhu správního řízení učiní, neboť ohledně listinných či jiných relevantních důkazů je zpravidla v azylovém řízení nouze. Pokud je mezi jednotlivými výpověďmi znatelný rozpor či je v nich viditelná snaha o doplňování nových azylově relevantních skutečností, nelze vytýkat správnímu orgánu, že stěžovatelem uváděné skutečnosti neshledal věrohodnými.“

K námitkám o uplatňování politických práv v případech, kdy se nejednalo o činnost, jejíž charakter a intenzita by dosáhla ... „uplatňování politických práv a svobod“ ve smyslu § 12 zákona o azylu, se zdejší soud taktéž již vyslovil. V rozsudku č. j. 3 Azs 442/2004 - 61 ze dne 15. 2. 2006, www.nssoud.cz, který rovněž posuzoval žádost běloruského státního občana, Nejvyšší správní soud uvedl, že „ojedinělý krok směřující k uplatňování politických práv (v daném případě jedna tvrzená účast na demonstraci) nelze považovat za natolik intenzivní postoj, který by bylo možno považovat za uplatnění zákonného důvodu pro udělení azylu spočívajícího v pronásledování za uplatňování politických práv a svobod.“ Tento závěr je konzistentní s další judikaturou NSS: např. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 24. 4. 2008, č. j. 7 Azs 12/2008 - 98., ve kterém bylo uvedeno následující: „Pro účely řízení o udělení azylu je však v každém takovém případě nutno pečlivě posuzovat, zda konkrétní formy negativních reakcí žadatelova okolí či orgánů státní moci dosáhly jednotlivě či ve svém souhrnu takové intenzity, aby je bylo možno považovat za „opatření působící psychický nátlak“ ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu. Nepostačí tedy, půjde-li o pouhou sérii příkoří, byť v jednotlivých případech i vcelku intenzivních, pokud tato příkoří ve svém celku nedosáhnou takové intenzity a systematickosti, že u dotčené osoby ve zcela zásadní míře snižují kvalitu prožívání života, berou jí životní perspektivu a vyvolávají v ní silný pocit celkové bezvýchodnosti a beznadějnosti její situace. Navíc intenzita uvedených příkoří musí být „objektivní“ v tom smyslu, že by jimi byly výše uvedené negativní životní pocity způsobeny zpravidla i u jiných jedinců nacházejících se ve státě původu žadatele o azyl v obdobné situaci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, publikovaný pod č. 1066/2007 Sb. NSS).

Stěžovatel připustil, že mu v případě návratu do Běloruska nehrozí pronásledování či vážná újma. Zacházení, kterému byl vystaven, považuje za tak ponižující a zřejmě hrozící i při návratu, že odůvodňuje udělení doplňkové ochrany. Ustálená judikatura zdejšího soudu k § 14a zákona o azylu (viz např. rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, publikovaný pod 1849/2009 Sb. NSS) předpokládá kvalitativně zcela jiná ohrožení žadatele o mezinárodní ochranu a je vyhrazena pouze pro nejvážnější a bezprostředně hrozící ohrožení jeho života a zdraví.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu, ve výši 2100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 2400 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele zastupoval již v řízení před krajským soudem, Nejvyšší správní soud nepřiznal advokátovi odměnu za převzetí a přípravu zastoupení. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 480 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2880 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. února 2011

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašina a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **A. S.**, zastoupeného Mgr. Ondřejem Rejskem, advokátem se sídlem Buzulucká 431, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o návrhu zástupce žalobce na snížení odměny za zastupování,

t a k t o :

Odměna advokáta Mgr. Ondřeje Rejska, určená usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2011 č. j. 3 Azs 1/2011 - 94 částkou 2880 Kč, **se s n i ž u j e** na částku 2400 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2011 č. j. 3 Azs 1/2011 - 94 byla pro nepřijatelnost odmítnuta kasační stížnost žalobce a současně byla určena odměna ustanoveného zástupce žalobce, advokáta Mgr. Ondřeje Rejska, částkou 2880 Kč. Podle odůvodnění tohoto usnesení jde o odměnu za jeden úkon právní služby ve výši 2100 Kč a náhradu hotových výdajů v částce 300 Kč, celkem 2400 Kč. Protože ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně činí 480 Kč. Ustanovenému zástupci tedy byla přiznána náhrada nákladů v celkové výši 2880 Kč, která měla být vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60ti dnů od právní moci tohoto usnesení.

Podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 2. 3. 2011 upozornil Mgr. Rejsek, že ve skutečnosti není plátcem daně z přidané hodnoty a částka 480 Kč mu tedy nepřísluší. Navrhl proto, aby mu byla přiznána odměna ve výši 2400 Kč.

Nejvyšší správní soud z obsahu spisu zjistil, že podáním, které mu došlo dne 25. 1. 2011, Mgr. Rejsek sdělil, že není plátcem daně z přidané hodnoty. Nejvyšší správní soud shledal, že návrh Mgr. Rejska na snížení odměny za zastupování je důvodný. O tomto návrhu rozhodl tak, že odměnu snížil na částku 2400 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2011

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu